

MIELIPIDE

Ara-asuntojen tuottajat voitaisiin erottaa konserneista

Asuntopoliittisessa keskustelussa kaivataan uusia Ara-vuokra-asuntojen tuottajia. Kuntasektorin yhtiöiden rinnalle asuntoministeri Krista Kirur (sd) haluaisi valtakunnalliseksi tuottajaksi valtion omistaman Kruunuasunnot-yhtiön.

Olisiko mahdollista, että valtakunnalliset vuokra-asuntokonsernit tarjoaisivat tällaiseksi kolmanneksi tahoksi omia, itsenäisiä ja yleishyödyllisiä yhteisöjä?

Valtakunnallinen konserni voittoa konsernista Ara-asuntoja omistavan yhtiön. Diffuusiossa muodostettavalla ”ruusvanhalla” yhteisöllä on valmiina asunto-omaisuus ja korjauksia varten vuokrissa perittyjä varuksia. Yhtiöllä on jo vuokralaiset ja varma kassavirta, eivätkä ne tarvitse rahoitusta omistajiltaan.

Konsernista voidaan siirtää asuntotuotanto, vuokraustoiminnan tiedotanto ja henkilökuntaa muodostettavaan yhtiöön. Kaut-pungit tarjoinevat kilvan tontteja perinteikkäälle toimijalle helpotuksen kohtuuhintaisen vuokra-asuntojen huutavaa pulaa. Vastaavaa menettelyä on käy-

tetty konserneissa, jotka ovat irtottaneet asumisoikeusyhteisöt itsenäisiksi toimijoiksi ja asumisoikeusasuntojen tuottajiksi. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Aralla olisi tuskkin tätä vastaan. Aran valvomana menettely toisi uutta ja aiempaa täsmällisempää tietoa Ara-asuntojen kannasta.

Yhtiöiden toiminnan ja talouden irtottaminen konsernista loisi myös läpinäkyvyyttä.

Hyöty hintakurista siirtyy vuokralaisille kohtuuhintaisena asumisena.

Erilliset yleishyödylliset rakentajat palauttaisivat toiminnan juurilleen. Suuret ikäluokat muistavat, kuinka yhteisöt keksittyvät alun perin aravavuokralatoihin ja hankkivat niillä vaurautensa. Yhtiöllä oli yleishyödyllinen toimintakulttuuri, ne määrittelyivät vuokrat omakustannusperiaatteella ja niille riitti kohtuullinen oman pääoman tuotto. Hyvämaineisia yhtiöitä arvostettiin asun-

topoliittikan toimijoina.

Nyt kun sijoituskonserneissa on myös vapaaehtoisista omaistavoittelun, valtion tukijärjestelmän idea hämärtyy.

Tukijärjestelmän kohdistuva arvostelu saattaa kummulta tietämättömyydestä. Järjestelmä on muuttakin kuin vain euroissa mitattava korkotuki. Järjestelmänsä Aran valvomat uudistuotannon kustannukset pysyvät kurissa. Hyöty hintakurista siirtyy vuokralaisille kohtuuhintaisena asumisena, jos vuokrat määritellään omakustannusperusteella.

Järjestelmä on pohjimmitaan terve. Siihtä hyötyvät kaikki kansantalouden sektorit: elinkeinoelämä, jonka toimintaa vuokra-asuntojen puute vaikeuttaa; valtio ja kunnat, joiden sosiaalimenot pienenevät sekä asukkaat, jotka saavat kohtuuhintaisia ja turvallisista vuokra-asuntoja.

Järjestelmästä ovat hyötyneet etenkin yleishyödylliset yhteisöt, mutta kasvukehityksen Ara-vuokra-asuntojen katoaminen ei hyödyttäne ketään.

Tuulia Laukkanen
yhteiskuntatieteiden lisensiaatti,
projektitutkija, Turun yliopisto

Vuokra-asuntojen rakentamiselle on ratkaisu

Jukka Klipi (HS Mielipide 20.2.) ja Risto Pesonen (HS Mielipide 26.2.) kuvasivat ansioikkaasti valtion tukeman Ara-vuokra-asuntotuotannon ongelmaa.

Ehdotan, että korvataan Araituki verovähennyksellä, jolloin kuka tahansa vuokra-asuntojen rakennuttaja olisi oikeutettu saamaan uudistustannon rakennusalkaisen arvonlisäveron takaisin pitämällä asuntoja määrät-aajan vuokralla kohtuuhinnalla. Valtio päättää määrät-aajan, esimerkiksi kymmenen vuotta ja vuokran kohtuutason, esimerkiksi 13 euroa neljänmetriltä kulkauudessa, mutta ei sääntele sen enempää. Saadakseen äiv-palautuksen Rakennuttajan tulisi todistaa verotajalle, että asunnot ovat

olleet määrät-aajan vuokralla valtion määräämällä hinnalla. Halutessaan valtio voi määrätä verovähennykselle voimassaoloajan tai rajoittaa asuntojen määrää ja vaatia ilmoittautumista verovähennyksen piiriin haluavilta.

Korvataan Ara-tuki verovähennyksellä.

Rakennuttaja ei sitoutuisi etukäteen mihinkään. Asunnot voitaisiin myydä tai ottaa niistä korkeampaa vuokraa, mutta silloin Rakennuttaja jäisi ilman vähennyksiä.

Valtiole kuluja tulisi vastata vuosien kuluttua, jos inflaatio syö

Ulkoistaminen terveydenhuollossa saa riittävä

Terveystieteidenhuolto on melkein jakautunut jo pitkään julkiseen, yksityiseen ja työterveyshuoltoon.

Kahta jälkimmäistä subventoidaan verovaroain Kela-korvaavain, työntekijöille ilmaisen työterveyshuollon kustannuksin osallistuvat myös työnantajat. Julkinen terveydenhuolto on pahasti kriisissä, julkisia terveyspalveluja käyttävät pienituloiset, jotka ovat myös huomattavasti muita sairampia. Tästä osoituksena on yhä kas-

vava ero elinihännodotteessa.

Suuret terveysyritykset ovat vallanneet markkinat, ja terveyskeskusten on yhä vaikeampi saada lääkäreitä raskaaseen ja pakkoirahiseen työhön. Yksitysellä puolella lääkäri voi määrätä työkansaa ja keskittyä helppoitaisempiin potilaisiin. Joissakin kunnissa yksityinen terveydenhuolto on kokonaan syrjäytynyt julkisen.

Sama suuntaus on jatkunut sosiaali- ja palvelujen puolella. Yksityiset palveluntuottajat

tarjoavat asuntoja lastensuojelun asiakkaille ja vanhusten asuinpalvelut ovat lähes kokonaan yksityisten yritysten käsissä. Yksityinen yritysjohtaminta ulottuu jopa lasten päivähoitoin. Palvelujen ulkoistaminen ja yksityisten yritysten ihmisten perustarjella rahastaminen ei ole soveliasa hyvinvoinnivaliiossa. Valinnanvapaus on riittämätön perustelu.

Anja Welin
Helsinki

Uudenmaan kuntaaliitoksia viedään outoon suuntaan

Uudenmaan tuoreimmat kuntaaliitospohdiskelut alkavat mennä jo tavallisen kuntalaisen ymmärtäyksen yli: nyt ollaan vahvistamassa Vanhata ja Espooa omina ”suurkaupunkina” ja muokkaamassa Uudesta maasta – ja koko Suomesta – omintuista kuntakimaraa. Se tuo mieleen lähinnä Yhdysvalloissa takavuosina yleisen gerrymandering-kikkailun, jolla pyrittiin varmistamaan äänten saanti haluttun kantalille ehdokkaille.

Helinki, Espoo ja Vanha sekä ökyrikkaiden pikkuparatisi Kaurinän muuostavat käytännössä yhtenäisen runsaan miljoonan asukkaan kaupunkin, niin fyysisesti, taloudellisesti kuin toiminnallisestkin. Milhin tämä on unohtunut?

Oman kunnansa itsenäisyyttä härkähäisesti vaalivien – etenkin espooalaisten ja kaunialaisten – hylyträkköiseen ja itsekeskeiseen

Monipuolisesti hyvä elämä vähentäisi alkoholin käyttöä

Olutta haluttaisiin laimentaa ja toisaalta työturia pidentää. Mitä tekemistä näillä kahdella asialla on keskenään? No, kunnassakin pyritään hoitamaan enemmän seurauksia kuin syitä, jotka pitäisi ensin saada hallintaan.

Yhteinen nimittäjä näille asioille on ihmisten hyvinvointi ja jakaminen.

Jos ihmisille luotaisiin riittävästi mielenkiintoisia työtöitänsuusia ja harrastusmahdollisuuksia sekä turvataisiin tarpeellinen toimeentulo ja työtyytyisyys, ihmiset selvittäisivät paremmin arjen askareita, parisuhdeiden ja lastensa hoidosta hyvässä yhteistyöhengessä.

Esimerkiksi lasten kasvattamisen kustannukset ovat kohonneet tutkimusten mukaan kymmenessä vuodessa ainakin 20

Nelosluen vapauttaminen parantaisi olutkulttuuria

Alkoholipoliittisessa keskustelussa tulisi nostaa esiin olutkulttuurin näkökulma, joka on jäänyt väliä huomiota. Suomi on siirtymässä massatuotetuista määrätöistä kohti keskieuropa-laista olutkulttuuria, jossa arvostetaan sekä laajaa tyylien kirjoa että oluen paikallisuutta.

Suomessa pienpanimoiden toimintaa hankaloittaa se, että vahvempien oluiden ainoa vähittäismyyntikanava on Alko. Tältä osin pienpanimot ovat lainsäädännöllisesti epätasavaroisessa asemassa verrattuna

ymnärtämättömyyteen? Eikö toiminnallinen ja taloudellinen yhtenäisyys ole riittävä peruste kuntaaliitokseen, jos liitoksia pitää kerran väkivalloilla tehdä?

Eikö toiminnallinen yhtenäisyys ole riittävä peruste liitokseen?

On kokonaan unohtunut tärkein syy siihen, miksi valtiotala ylipäätään halusi lähteä tähän paikallisidentiteettiä hämärtävään, suuren kuntien isettuntoa pönäköttävään kuntaaliitoshärdelliin: liitoksia pitäisi tehdä, koska pienet kunnat eivät tule toimeen omillaan. Tästä ei liene Udellamaalla kysymys.

Art Suramo
kustannustoimittaja, Vanha

prosenttia, kun samaan aikaan valkakaipa lapsillisten ostovoima on pudonnut saman verran. Lasten kotihoidon tuki on jäänyt jälkeen merkittävästi. Asunusten perusteita on kavennettu esimerkiksi velkojen korkojen huomioimisessa.

Opiskelijoilla työtulo aiheuttaa yhä useammin opintorahojen takaisinpertintää, mikä on täysin käsittämätön asia.

Ihmiset väsyvät, eivät jaksa ja vetävät lävvi perjantaisin ja vähän muulloinkin.

Oluen laimennusohjelmilla ei ole merkitystä ihmisten juomakulttuurin tilanteessa, jossa vahinko on jo tapahtunut. Päätäjien tulisikin keskittyä olennaiseen eli järjestämään ihmisille onnellinen elämä, jolloin kaikki muukin sujuisi kuin itsestään.

Ertki Laakso
Hämeenlinna

viinitiloihin, joilla on viinin ulosmyyntioikeus.

Oluenvalmistukseen perehtyneet maallikkokin tietää, että monien oluttuotantolaitosten alkoholipitoisuus on yli 4,7 tilavuusprosenttia. Olutharastajien keskuudessa 4,7 alkoholitilavuusprosentin mielivaltaisen raja onkin nimetty osuvasti ”Berliinin muuriksi”. On kansalaisvapauden ja suomalaisen olutkulttuurin etu, että tälle muurille käy ennen pitkää kuten eskivalleen.

Ville-Valteri Visuri
diplomi-insinööri, Oulu